

BTW-EENHEID

Inhoudsopgave

Inleiding.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1 Algemeen	4
1.1 Wat is een BTW eenheid?	4
2 Kenmerken en toepassingsvoorwaarden	6
2.1 Financiële verbondenheid.....	6
2.2 Organisatorische verbondenheid.....	7
2.3 Economische verbondenheid.....	7
2.4 Praktische voorbeelden	8
2.5 Verplicht Lid	11
3 Verplichtingen en gevolgen	12
3.1 Algemeen	12
3.2 Externe handelingen	12
3.3 Interne handelingen.....	12
3.4 Periodieke BTW-aangifte	13
3.5 Jaarlijkse klantenlisting (op naam van de leden)	14
3.6 Intracommunautaire opgave (op naam van de leden)	15
4 Waarom een BTW-eenheid?.....	16
4.1 Afname BTW-uitgaven want geen nadelige gevolgen door	16
4.2 Dubbel cash-flow voordeel:	17
4.3 Afname administratiekosten	18
5 Implementatie BTW-eenheid: stappenplan.....	20
5.1 Inleidende bespreking.....	20
5.2 Aanvraagdossier.....	20
5.3 Indiening	20
5.4 Bespreking praktische gevolgen	20
5.5 Herzieningen	20
6 Administratie.....	23
6.1 Aansprakelijkheid van de leden t.o.v. de administratie.....	23
6.2 Organisaties controles	24
7 Belangrijke aandachtspunten: Valkuilen	25

7.1	Duurtijd BTW-eenheid	25
7.2	Opvolging verbondenheidsvoorwaarden	25
7.3	Onterechte toepassing régime BTW-eenheid	25
7.4	Onterecht niet toepassen régime BTW-eenheid.	25
7.5	Teruggaaf BTW BTW-eenheid :	26
7.6	Timing toetreding van een verplicht lid	26
7.7	Verkoop van een gebouw binnen de eenheid aan een ander lid van de eenheid	26
7.8	BTW op grond : verkoop van een gebouw en grond tegelijkertijd door een zelfde persoon	26
8	Conclusie	27
Bronnen.....		Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1 Algemeen

1.1 Wat is een BTW eenheid?

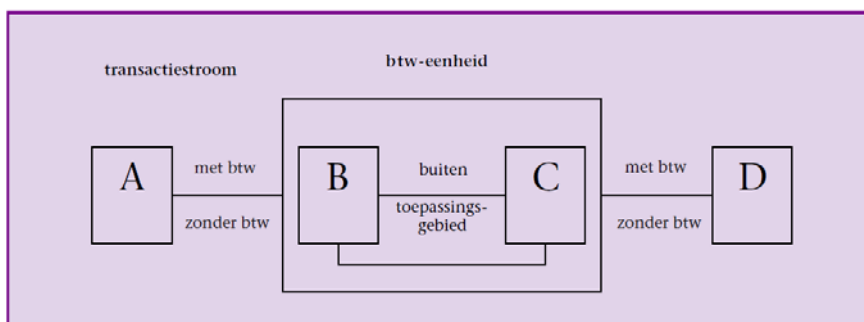
Is een groepering inzake BTW van meerdere juridisch zelfstandige personen tot één belastingplichtige. De economische werkelijkheid heeft voorrang op de juridische werkelijkheid. De juridische transacties tussen leden van een BTW-eenheid onttrekken zich aan het gezichtsveld van de BTW.

De BTW-eenheid kunnen we daarom ook als volgt omschrijven: ¹

De BTW-eenheid is één belastingplichtige zowel vanuit het oogpunt van de goederen en diensten die door derden worden geleverd, als vanuit het oogpunt van de leveringen voor derde, met als gevolg dat:

- leveringen van goederen en diensten tussen de leden van een BTW-eenheid niet vallen binnen het toepassingsgebied van de BTW, aan de BTW-eenheid;
- invoer en intracommunautaire verwervingen van goederen gedaan door elk lid, door de BTW-eenheid worden verwezenlijkt;
- leveringen van goederen en diensten gedaan door elk lid door de BTW-eenheid worden verwezenlijkt.

Schematisch voorgesteld²:

De BTW-eenheid is ingevoerd via KB nr. 55 op 1 april 2007. De registratieformulieren voor de aanvraag (nr 606A) zijn sinds 28 maart 2007 beschikbaar. De circulaire van 9 november 2007 nr 42/2007 omvat de algemene principes inzake BTW, bevestigt de ontwerp-circulaire en heeft een soepeler standpunt aangaande financiële verbondenheid. Beperkt alsook de draagwijdte van artikel 19bis WBTW, regelt de aftrekregeling voor de BTW-eenheid, maar regelt nog niet de optie voor de verkoop van nieuwe gebouwen.

Een belastingplichtige die deel uitmaakt van een BTW-eenheid, wordt lid van een BTW-eenheid genoemd.³ In zekere zin is de BTW-eenheid op vlak van de BTW een wettelijke fictie, waarop de bepalingen van het BTW-wetboek van toepassing zijn zoals op elke belastingplichtige. Vanaf haar oprichting en gedurende haar bestaan treedt de BTW-eenheid in de plaats van haar leden voor al hun

¹ Bron: HENRI VANDEBERGH, De Belgische BTW-eenheid. Gent, Groep De Boeck NV, 2008, p.216

² Bron: KENNETH VYNCKE, BTW-eenheid. Mechelen, Wolters Kluwer Belgium NV, 2009, p.754

³ Bron: Art. 1, 3, K.B. nr 55

rechten en verplichtingen zoals voorzien in het BTW-wetboek en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten.⁴
Een belastingplichtige kan bovendien niet tegelijk behoren tot meer dan 1 BTW-eenheid.⁵

⁴ Bron: Circulaire nr. AOIF 42/2007 (E.T. 111.702) dd. 09.11.2007

⁵ Bron: Art. 1, §4, K.B. nr. 55

2 Kenmerken en toepassingsvoorwaarden

Alleen **Belgische belastingplichtigen** kunnen lid worden van een BTW-eenheid. Dit is logisch, omdat belastingplichtigen uit verschillende landen toe laten, zou zorgen voor moeilijkheden. O.a. in verband met de aftrek van BTW. Het speelt geen rol of het om volledige, gedeeltelijke of gemengde belastingplichtigen gaat.

Verder moet er ook nog worden voldaan aan **3 verbondenheidsvoorwaarden**, namelijk:⁶

1. De **financiële** verbondenheid
2. De **organisatorische** verbondenheid
3. De **economische** verbondenheid

Deze voorwaarden moeten volgens art.1 § 1 K.B. nr. 55 cumulatief voldaan zijn.

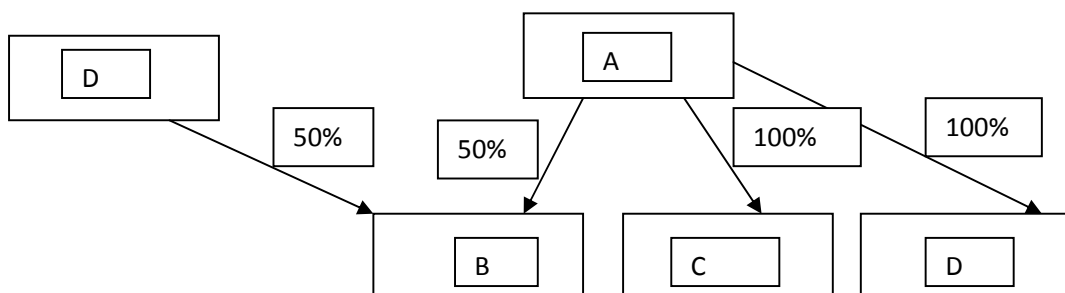
2.1 Financiële verbondenheid

Voldaan indien:

- Een belastingplichtige, rechtstreeks of onrechtstreeks, 10 % of meer van de maatschappelijke rechten bezit van een andere vennootschap waarmee zij een BTW-eenheid wenst te vormen.
- 10% of meer van de maatschappelijke rechten van de belastingplichtigen die deel wensen uit te maken van de BTW-eenheid, rechtstreeks of onrechtstreeks, in dezelfde handen zijn ongeacht of aandeelhouder zelf deel uitmaakt van de BTW-eenheid.
- Controleverhouding in rechte of in feite tussen de verschillende leden (cf. het begrip "controle" in het Wetboek van Vennootschappen)

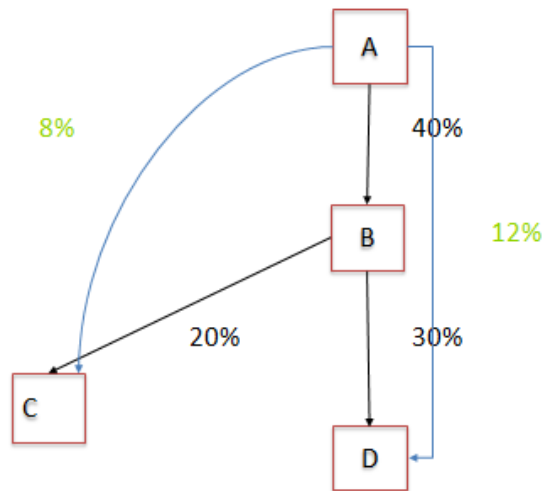
Voorbeelden:

Gezamenlijke controle:

⁶ Art. 1 § 1 K.B. nr 55

Illustratie 10% regel

2.2 Organisatorische verbondenheid

Voldaan indien belastingplichtigen:

- onder gemeenschappelijke leiding staan,
- de werkzaamheden geheel of gedeeltelijk in gemeenschappelijk overleg organiseren
- onder de controlebevoegdheid staan, in rechte of in feite, rechtsreeks of onrechtreeks, van één persoon⁷

Voorbeeld:

Potbakkerij en Immo Pot worden bestuurd door:

- Jan Vion
- Melanie De Crits
- Louise Vion

Doordat deze 2 vennootschappen alle 2 bestuurd worden door dezelfde bestuurders wordt er voldaan aan de organisatorische verbondenheidsvoorwaarde van het Koninklijk Besluit nr. 55.

2.3 Economische verbondenheid

Voldaan indien de werkzaamheden van de leden:⁸

⁷ Bron: Circulaire nr. AOIF 42/2007 (E.T. 111.702) dd. 09.11.2007 + Art. 1, § 1, 2°, K.B. 55

⁸ Bron: Circulaire nr. AOIF 42/2007 (E.T. 111.702) dd. 09.11.2007, Art. 1, § 1, 3°, KB 55

- Van dezelfde aard is (de voornaamste werkzaamheid)
- Elkaar aanvullen
- Elkaar beïnvloeden
- Kaderen in het nastreven van een gezamenlijk economisch doel

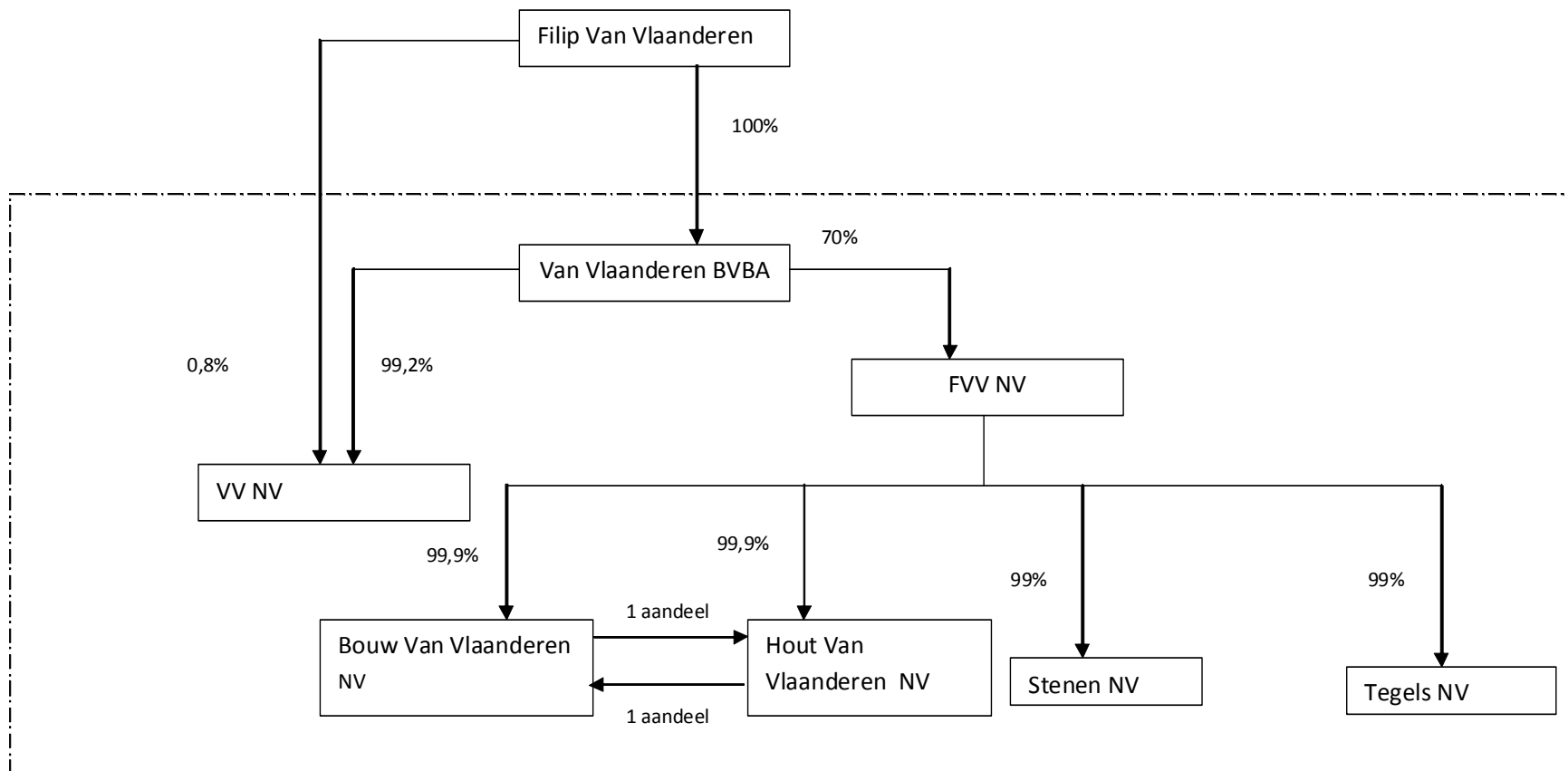
Of indien de werkzaamheden van de ene belastingplichtige geheel of gedeeltelijk wordt uitgeoefend ten behoeve van de anderen

Voorbeeld:

De hoofdactiviteit van Potbakkerij is vervaardigen van potten. De hoofdactiviteit van Immo Pot is het verhuren van de onroerende goederen aan de vennootschap Potbakkerij (vb: atelier waar potten vervaardigd worden). Daardoor voldoen zij dus aan de voorwaarde van economische verbondenheid voor de vorming van een BTW-eenheid.

Opgelet! Een belastingplichtige kan slechts van één Belgische BTW-eenheid deel uitmaken op hetzelfde ogenblik.

2.4 Praktische voorbeelden

Pallets BVBA is de werkvennootschap (aan- en verkoop van pallets, herstelling van pallets,...). Immo PB NV is eigenaar van de gebouwen (atelier, bureau,...). Immo PB NV verhuurt zijn gebouwen aan Pallets BVBA.

De vennootschappen hebben volgende structuur:

Pallets BVBA

Aandeelhouders:

- 50 aandelen natuurlijk persoon X
- 50 aandelen natuurlijk persoon Y

Zaakvoerders :

- natuurlijk persoon X
- natuurlijk persoon Y
- natuurlijk persoon Z

Immo PB NV

Aandeelhouders:

- 93 aandelen natuurlijk persoon X
- 93 aandelen natuurlijk persoon Y

Bestuurders

- natuurlijk persoon X
- natuurlijk persoon Y

Financiële verbondenheid

De BVBA Pallets en de NV Immo PB hebben dezelfde aandeelhouders.

Organisatorische verbondenheid

De vennootschappen staan onder gezamenlijke leiding. Het bestuursorgaan bestaat voor de meerderheid uit dezelfde personen.

Economische verbondenheid

Beide vennootschappen zijn economisch met elkaar verbonden, gezien Immo PB NV haar gebouwen uitsluitend verhuurt aan Pallets BVBA.

2.5 Verplicht Lid

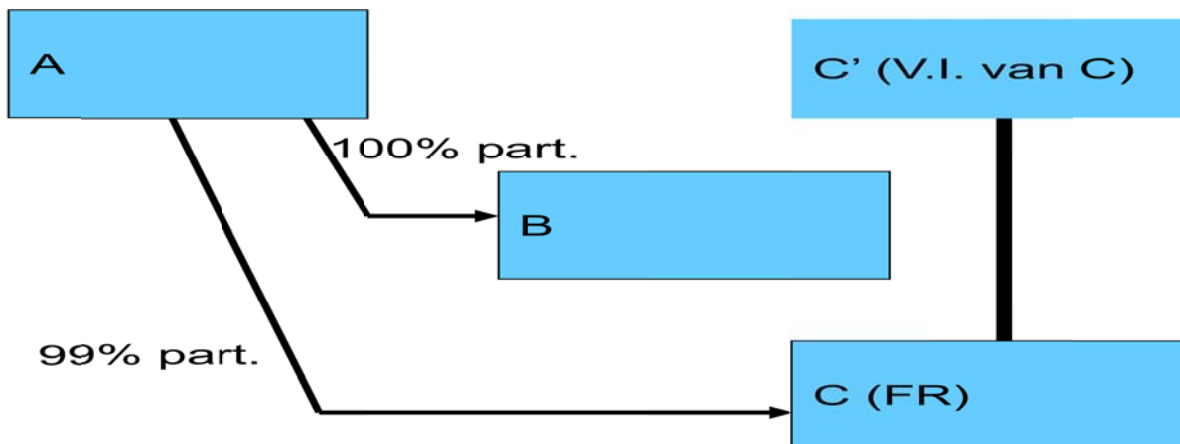
In art.1 en 2 K.B. nr 55 staat dat het geen verplichting is om lid te worden van een BTW-eenheid tenzij in bepaalde gevallen. Deze keuze die aan de leden wordt toegelaten (in bepaalde gevallen) heeft tot doel te voorkomen dat een BTW-eenheid wordt gevormd die bestaat uit zodanig veel leden dat de eenheid moeilijk te beheren of te controleren wordt.

Wanneer wordt je nu verplicht lid?

Indien een lid van de BTW-eenheid een rechtstreekse deelneming heeft van meer dan 50% in een andere belastingplichtige, worden de 3 verbondenheidsvoorwaarden geacht te zijn vervuld, behoudens indien zij kunnen aantonen dat zij organisatorisch, economisch of onwille van andere omstandigheden niet met elkaar verbonden zijn of kunnen zijn. Met andere woorden als dochter van een vennootschap die lid is van een BTW-eenheid, ben je een verplicht lid. Verzoek om uitsluiting is mogelijk. Er mag niet uit het oog verloren worden dat een onderneming slechts van 1 BTW-eenheid mag lid zijn.

Voorbeeld:

A opteert voor BTW – eenheid met B. Moet C en C' opgenomen worden? C is een verplicht lid, maar doordat C in Frankrijk is gelegen, moet deze niet worden opgenomen worden in de BTW-eenheid. Daarentegen is C' wel een verplicht lid.

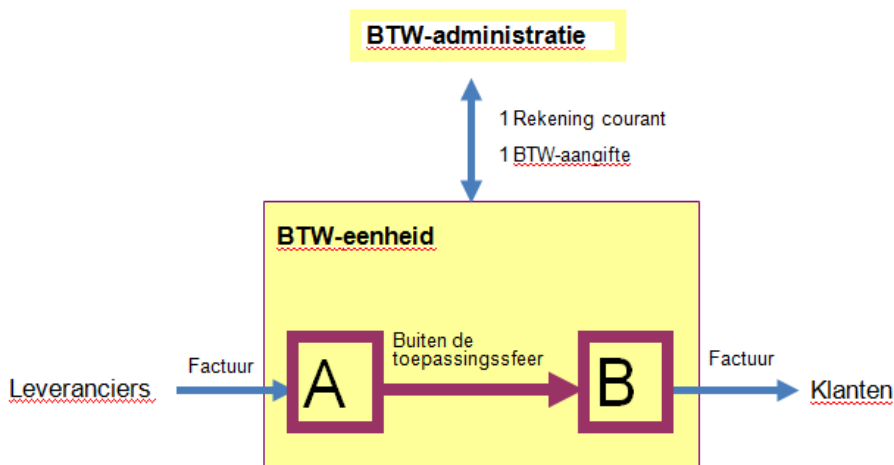

3 Verplichtingen en gevolgen

3.1 Algemeen

Er wordt een vertegenwoordiger van de eenheid aangeduid. Deze dient de periode BTW-aangiftes in en heeft contact met de administratie. De leden kiezen vrij hun vertegenwoordiger. De BTW-eenheid krijgt een BTW-nummer toegewezen. Dit BTW nummer is verplicht te gebruiken in contacten met de Belgische BTW-aangifte. De leden gebruiken hun (sub) BTW-nummer in relatie met klanten en leveranciers. In principe wijzigt dit niet door de invoering van de BTW-eenheid. Naast een nieuw BTW-nummer krijgt de BTW-eenheid een BTW rekening courant en worden de toekomstige BTW-controles op naam en niveau van de BTW-eenheid gedaan. De praktijk leert ons dat de invoering van een BTW-eenheid veel een BTW-controle als gevolg heeft.

De Relatie met de buitenwereld; schematisch voorgesteld

3.2 Externe handelingen

De leden van de BTW-eenheid mogen op facturen, contracten, bestelbons enkel hun eigen subidentificatienummer, dit is hun oude eigen BTW-nummer, vermelden. Er mag geen verwijzing worden aangebracht naar de BTW-eenheid.

Het BTW-nummer van de BTW-eenheid mag enkel gebruikt worden in contacten met de BTW-administratie. Op de facturen die zij uitreikt, vermeldt het lid dus geen gegevens van de BTW-eenheid. In de omgang met klanten en leveranciers is dit heel handig, aangezien er hier in principe niets wijzigt.

3.3 Interne handelingen

De handelingen die de leden onderling verrichten vallen buiten de toepassingsfeer van de BTW-wetgeving. Wel is het verplicht een 'bijzonder stuk' op te maken. De BTW-administratie staat toe dat

voor deze interne handelingen een conforme factuur wordt uitgereikt. Deze factuur moet deze vermelding *'Handeling binnen de BTW-eenheid, buiten het toepassingsgebied van de BTW-wetgeving'* bevatten. Deze factuur moet in het boek voor uitgaande facturen komen bij het presterend lid en in het boek voor inkomende facturen bij het ontvangend lid.

Voorbeeld:

3.4 Periodieke BTW-aangifte

Elk lid voert zijn eigen boekhouding, maar er wordt slechts 1 BTW-aangifte ingediend met nummer van de BTW-eenheid op vermeld. Op deze BTW-aangifte worden alle handelingen van de verschillende leden gecumuleerd. Hoe pak je dit nu het best aan in de praktijk?

BTW aangifte generen per lid (zoals voor invoering BTW eenheid gebeurde) Samenvoegen van de BTW-aangiftes leden tot enige geconsolideerde BTW aangifte. In de praktijk gebeurt dit veel door een Excel tool te gebruiken. Deze BTW aangifte wordt via Intervat ingediend.

Voorbeeld Exceltool:

	Vak	Vennootschap A	Vennootschap B	Btw-eenheid	Over te dragen naar volgende periode eenheids
II. Uitgaande handelingen	00	1.000,00		1.000,00	
	01				
	02				
	03				
	44				
	45				
	46				
	49				
	48				
	49				
III. Inkomende handelingen	81		1.000,00	1.000,00	
	82				
	83				
	84				
	85				
	86				
	87				
	88				
V. Verschuldigde belasting	54				
	55				
	56				
	57				
	61				
	63				
	XX				
V. Aftrekbare belasting	58				
	62				
	64				
	YY				
VI. Saldo	71				
	72				
VII. Voorschot	91				

3.5 Jaarlijkse klantenlijsting (op naam van de leden)

Laatste listing vóór toetreding (vb: start BTW eenheid: 01.12.2011)

Elk lid dient op individueel niveau de jaarlijsting in te dienen voor de periode 01.01.2011 t.e.m. 30.11.2011, dit uiterlijk op 29.02.2012. Dit betreffen de transacties vóór de start van de BTW-eenheid.

Eerste listing vanaf toetreding

Elk lid (afzonderlijk) moet een jaarlijkse klantenlijsting indienen onder het aan het lid toegekende subidentificatienummer. De BTW-eenheid moet zelf geen geconsolideerde listing indienen.

De jaarlijsting van de leden dient ook de interne handelingen verricht ten aanzien van de andere leden van de BTW-eenheid, te bevatten (met uitzondering van de door art. 44 W.BTW vrijgestelde handelingen zoals onroerende verhuur). De interne handeling wordt dan logischerwijze opgenomen in de listing van het presterende lid.

De eerste listings zullen moeten ingediend worden uiterlijk op 30.03.2012 en bevatten de handelingen vanaf 01.12.2011 tot en met 31.12.2011.

Leden die geen klanten op te nemen hebben in de jaarlijkse klantenlijsting moeten een nihillisting indienen daar het vakje voor nihillisting op de BTW-aangifte van de BTW-eenheid niet kan worden gebruikt.

De praktijk toont aan dat een lokaal BTW-controlekantoor soms moeilijk doet over het feit dat twee listings worden ingediend, doch, dit betreft een verplichting die door de centrale BTW-administratie werd opgelegd n.a.v. de start van een BTW-eenheid.

Om die reden is het aangewezen bij de listings een commentaar toe te voegen in Intervat. Bijvoorbeeld voor de laatste listing vóór toetreding: listing n.a.v. toetreding tot BTW-eenheid: handelingen over de periode 01/01/2011 tem toetreding eenheid. Voor de eerste listing vanaf toetreding kan dit zijn: listing n.a.v. toetreding tot BTW-eenheid: handelingen over de periode 01/12/2011 t.e.m. 31/12/2011.

3.6 Intracommunautaire opgave (op naam van de leden)

Elk lid (afzonderlijk) moet een IC-listing indienen onder het aan het lid toegekende subidentificatienummer. De BTW-eenheid moet zelf geen geconsolideerde listing indienen.

De indiening gebeurt op maandbasis/kwartaalbasis, hangt af van wat de BTW-eenheid betreft.

Eventuele vergunningen (maandelijkse teruggaaf, ET 14.000) moeten op niveau van de eenheid worden aangevraagd. Op vlak van bijzondere registers, douanedocumenten en Intrastat wijzigt er in principe niets.

4 Waarom een BTW-eenheid?

Het neutraliteitsbeginsel staat in het BTW-recht centraal. En op het eerste zicht lijkt dit ook zo, echter wordt dit neutraliteitsbeginsel vaak doorbroken op verschillende wijzen. Enerzijds hebben we de eigenlijke vrijstellingen en aftrekbeperkingen en anderzijds de financiële en administratieve lasten. Als gevolg ontstaan er BTW-kosten voor de belastingplichtige. Indien een onderneming deel uitmaakt van een groep, ondervinden deze groepen meermaals deze kosten, want elk groepslid ondergaat elk afzonderlijk de gevolgen van het BTW-stelsel. Een BTW-eenheid heeft diverse voordelen. Onderstaand vindt u een kort overzicht van deze voordelen, met telkens een praktisch voorbeeld. Vooraleer een BTW-eenheid bij een klant geïmplementeerd wordt, wordt deze oefening van voordelen, nadelen voor deze implementatie gedaan.

4.1 Afname BTW-uitgaven want geen nadelige gevolgen door

Aftrekbeperkingen: De belastingplichtige rekent BTW aan op de verkopen aan zijn klant, maar kan slecht gedeeltelijk zijn BTW terugvorderen bij de aankopen aan zijn leveranciers, waardoor deze niet aftrekbare BTW een kost vormt voor de belastingplichtige.

Voorbeeld: A en B behoren tot dezelfde groep. A en B hebben autovoertuigen voor economische activiteit. A leest autovoertuigen voor A en B (hoeveelheidskorting). A factureert 50% van de betalingen aan B. Zonder BTW-eenheid recupereert A 50% van de aangerekende BTW. B recupereert 50% van de aangerekende BTW van A (50% van de 50% aftrek van A). Met als gevolg dat er slechts 25% van de totale BTW wordt teruggewonnen. Met een BTW-eenheid recuperen A en B 50% van de aangerekende BTW, waardoor er 50% van de totale BTW wordt teruggewonnen. In cijfers uitgedrukt komt dit op volgende neer: Leasing wagen : Factuur 10.000 + 2.100 BTW; BTW aftrekbaar = 1.050; Kostprijs : 11.050. Doorrekening voor de helft : Factuur 5.525 + 1.160,25 BTW; BTW Aftrekbaar = 580,13; Kostprijs : 6.105,13. Verschil door BTW-eenheid : 580,13 want de doorrekening blijft neutraal.

Eigenlijke vrijstellingen: de belastingplichtige rekent geen BTW aan op de verkopen aan zijn klant, maar wint wel zijn BTW terug bij de aankopen van zijn leverancier. De belastingplichtige draagt daardoor de belasting zelf, waardoor de BTW een kost wordt voor de belastingplichtige. Wel is het (vaak) zo dat de belastingplichtige de BTW zal doorrekenen in zijn verkoopprijs waardoor de eindverbruiker de belasting uiteindelijk onrechtstreeks zal dragen.

Voorbeeld: A en B behoren tot dezelfde groep. A koopt een gebouw voor A en B, en verhuurt 50% aan B. A factureert aan B. Zonder BTW-eenheid recupereert A 50% van de aangerekende BTW. Waardoor er 50% van de totale BTW wordt teruggewonnen. Met BTW-eenheid recupereert A en B 100% van de aangerekende BTW. Met als gevolg dat 100% van de totale BTW wordt teruggewonnen.

Voorbeeld: Aankoop gebouw : 4.000.000 + 840.000 BTW; Verhuur voor 90 % (intra-groep) en eigen gebruik 10 %;

Zonder BTW-eenheid: aftrek BTW : 84.000 EUR

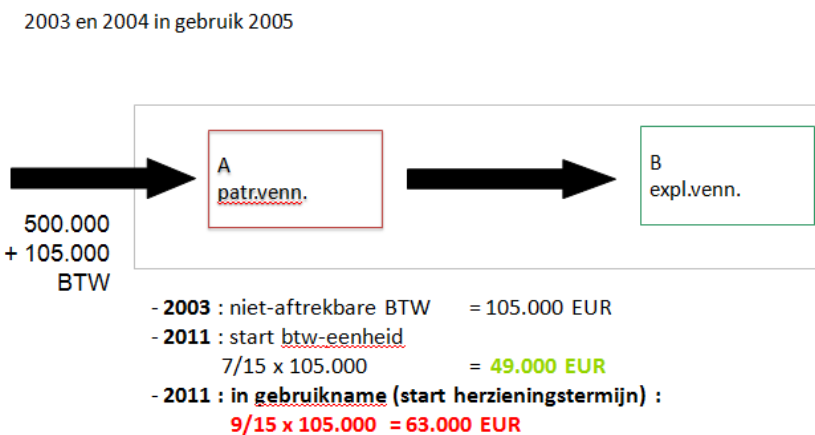
Met BTW-eenheid : aftrek BTW : 840.000 EUR (volledig);

Verschil : 756.000 EUR.

Voorbeeld:

Met implementatie BTW-eenheid:

4.2 Dubbel cash-flow voordeel:

In een BTW-eenheid is er slechts 1 BTW positie voor de BTW-eenheid tegenover de belastingadminstratie, waardoor de voorfinanciering afneemt. In ondernemingsgroepen waar sommige belastingplichtigen een betaalpositie hebben en andere een teruggaafpositie kunnen deze ondernemingsgroepen een casflow-voordeel realiseren.

Voorbeeld; compensatie BTW saldo's

Er moet geen BTW worden aangerekend op verkopen binnen de BTW-eenheid
Een BTW-eenheid neutraliseert de tijd die verloopt tussen de voldoening van BTW op
outputhandelingen en de teruggaaf van BTW op inputhandelingen. Waardoor de voorfinanciering bij
intragroepstransacties onderworpen aan BTW verdwijnen.

Voorbeeld:

4.3 Afname administratiekosten

Een meting die werd uitgevoerd door Idea consult en Deloitte in samenwerking met de administratie FOD Financiën en de beroepsinstututen BIBF en IAB tonen aan dat de administratieve lasten verbonden aan de Belgische BTW-wetgeving aanzienlijk hoog zijn. Zeker ondernemingen met internationale activiteiten worden geconfronteerd met sterk toenemende administratieve lasten. Het rapport van het Federaal Planbureau concludeert zelf dat BTW zonder twijfel de meest tijdrovende categorie van fiscale lasten is. Waardoor BTW niet neutraal is voor de belastingplichtige die administratieve lasten moeten dragen ingevolge de BTW- informatieverplichtingen. In een BTW-eenheid wordt slechts 1 BTW aangifte per eenheid ingediend. Maar in België blijft het voordeel van een BTW-eenheid op de administratieve lasten gering. Dit komt voornamelijk doordat slechts de BTW aangifte en een deel van de vergunningen

plaatsvinden op het niveau van de BTW-eenheid. De andere formaliteiten blijven op het niveau van de leden.

In de praktijk behoudt iedere onderneming in de groep zijn eigen boekhouding en print zijn eigen BTW-aangifte af. Deze BTW aangiftes worden dan gecumuleerd (meestal a.d.h.v. Excel formulier) om zo tot een gezamenlijke BTW aangifte te komen. Zowel de jaarlijkse klantenlisting, intrastat, intracommunautaire opgaves worden nog individueel ingediend.

5 Implementatie BTW-eenheid: stappenplan

Doordat het Koninklijk Besluit nummer 55 in werking is getreden op 1 april 2007 kunnen verzoeken tot aanvang van een BTW-eenheid worden ingediend sinds 2 april 2007.

5.1 Inleidende bespreking

Vooraleer de werkzaamheden starten m.b.t. de aanvang van de BTW-eenheid wordt er eerst een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Waarbij een grondige studie verricht wordt naar de potentiële leden van de BTW-eenheid en de voor- en nadelen onderzocht worden, alsook de recht op aftrek bepaald wordt. Daarna wordt er op maat van de klant een stappen en actieplan opgezet. Alsook een timing vastgelegd naar de implementatie van de BTW-eenheid.

5.2 Aanvraagdossier

Aangifte van aanvang van werkzaamheid Art. 51ter WBTW gebeurt via het nieuw formulier 606 A met een inlichtingenblad optionele leden, een inlichtingenblad verplichte leden en bijlagen (volmachten, bewijsstukken, organigram van de groep,...)

5.3 Indiening

Het gemotiveerd verzoekschrift moet ingediend worden bij het plaatselijk bevoegde BTW-controlekantoor. *Dit verzoek is slechts geldig ingediend als het alle elementen bevat en vergezeld gaat van alle stukken die moeten aantonen dat de voorwaarden om een BTW-eenheid te vormen zijn vervuld. Zolang het dossier onvolledig is om het verzoekschrift te kunnen beoordelen, wordt het verzoek geacht niet geldig te zijn ingediend. (Art. 2 § E, K.B. nr 55).*

Binnen de maand na indiening van een geldig (en dus volledig) verzoekschrift, moet de controleur desgevallend laten weten dat niet voldaan is aan de voorwaarden voor instelling van de BTW-eenheid. Binnen dezelfde termijn moet hij desgevallend eveneens laten weten “verplichte leden” toch niet uit te sluiten, indien hierom verzocht is. Deze beslissing moet schriftelijk en gemotiveerd zijn.

Bij een negatieve beslissing, treedt de BTW-eenheid in voege vanaf de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van de genoemde termijn van 1 maand. M.a.w. moet er niet meegedeeld worden dat de BTW-eenheid aanvaard is. Deze wordt stilzwijgend aanvaard na het verstrijken van de termijn van 1 maand na een negatieve beslissing.

5.4 Bespreking praktische gevolgen

Zoals besproken in hoofdstuk 3 Verplichtingen en gevolgen.

5.5 Herzieningen

Artikel 10 K.B. nr 3 somt de situaties op waarin tot herziening van de aftrek moet worden overgegaan met betrekking tot bedrijfsmiddelen.

“ De herziening moet worden verricht wanneer gedurende het in dat artikel bedoelde tijdvak:...”

“5° iemand de hoedanigheid van belastingplichtige verliest of wanneer hij toetreedt tot een BTW-eenheid, of nog slechts handelingen verricht die geen recht op aftrek verlenen wat betreft de aan herziening onderworpen onroerende goederen uit hun aard en de zakelijke rechten, tenzij die goederen het voorwerp hebben uitgemaakt van een levering die recht op aftrek verleent of die zakelijke rechten me toepassing van de belasting werden overgedragen of wederovergedragen.”

Bij een toetreding van een belastingplichtige in een BTW-eenheid of bij een de aanvang van een BTW-eenheid dient de oorspronkelijke aftrek van de BTW op bedrijfsmiddelen herzien te worden. Eerst in het voordeel van de schatkist, en daarna, mits overdracht, in hoofde van de BTW-eenheid, in het nadeel van de Schatkist, indien deze bedrijfsmiddelen worden aangewend door de BTW-eenheid voor handelingen met recht op aftrek. De belastingplichtige moet bijgevolg de afgetrokken BTW op zijn bedrijfsmiddelen terugbetalen in de mate dat hun herzieningstermijn nog niet verstreken is. Daarentegen kan de BTW-eenheid de herziene BTW op de bedrijfsmiddelen terugnemen in de mate dat zij hen overneemt en gebruikt voor handelingen met recht op aftrek. Het is geen issue voor de BTW-administratie, indien de herziening in hoofde van de BTW-eenheid groter is dan de herziening in het nadeel van de belastingplichtige. Dit is van toepassing indien het aftrekrecht van de BTW-eenheid het aftrekrecht van de belastingplichtige overstijgt.

Voorbeeld:⁹

Een exploitatievennootschap A heeft in 2008 een vrachtwagen gekocht van 20 000 EUR + 4 200 EUR BTW. Deze BTW werd afgetrokken. Patrimoniumvennootschap B heeft in 2002 een gebouw aangekocht van 100 000 EUR + 21 000 EUR BTW. Aangezien ze het gebouw verhuurt aan B kon de BTW niet in aftrek worden gebracht.

In 2010 kiezen A en B ervoor om een BTW-eenheid te vormen. Volgende herzieningen zullen moeten gebeuren:

In hoofde van A

Het herzieningstijdvak van de vrachtwagen is nog niet verstreken (loopt van 01/01/2008 tot 31/12/2012). De BTW dient als volgt te worden herzien in het voordeel van de Schatkist:

$4\,200 \text{ EUR} \times 3/5 = 2\,520 \text{ EUR}$.

In hoofde van B

Geen herziening op het gebouw gezien B nooit BTW heeft afgetrokken.

In hoofde van de BTW-eenheid

- Gebouw: het herzieningstijdvak van het gebouw is nog niet verstreken (loopt van 01/01/2002 tot 31/12/2016). De BTW mag als volgt worden herzien in het voordeel van de BTW-eenheid: $21\,000 \times 7/15 = 9\,800 \text{ EUR}$. Dit toont aan dat het interessant kan zijn om een vennootschap die eigenaar is van een gebouw waarvan de BTW niet werd afgetrokken en waarvan de herzieningstijd nog niet is verstreken op te nemen in de BTW-eenheid.

⁹ Bron: <http://www.sanctorum-co.be/idsan020.asp?id=95>, Geraadpleegd op 21/04/2012

- Vrachtwagen: de BTW mag als volgt worden herzien in het voordeel van de BTW-eenheid: $4\,200 \text{ EUR} \times 3/5 = 2\,520 \text{ EUR}$.

Bij de uittreding van een lid zal er ook een herziening moeten gebeuren, zowel door het uittredende lid als door de BTW-eenheid, maar dan in de omgekeerde richting.

6 Administratie

6.1 Aansprakelijkheid van de leden t.o.v. de administratie

De leden van de BTW-eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de BTW-intresten, boetes, en kosten die de BTW-eenheid verschuldigd is voor de periode dat ze lid zijn van de BTW-eenheid (art 51ter W.B.TW)

Hoofdelijke aansprakelijkheid

- Voor toetreding
 - o Aansprakelijk voor eigen BTW-schulden
- Tijdens lidmaatschap
 - o Aansprakelijk voor eigen BTW-schulden voor toetreding
 - o Hoofdelijk aansprakelijk voor BTW-schulden BTW-eenheid tijdens lidmaatschap
- Na uittreding
 - o Aansprakelijk voor eigen BTW-schulden voor toetreding
 - o Hoofdelijk aansprakelijk voor BTW-schulden BTW-eenheid tijdens lidmaatschap
 - o Aansprakelijk voor eigen BTW-schulden na uittreding

Er werd een CBN-advies gepubliceerd met betrekking tot de boekhoudkundige verwerking van de belasting over de toegevoegde waarde in hoofde van de leden van de BTW-eenheid (CBN 2010/13). Hierin wordt onder meer vermeld dat, rekening houdende met de hoofdelijke aansprakelijkheid van de leden van de BTW-eenheid voor de BTW-schulden, elk lid van de BTW-eenheid in de toelichting bij de jaarrekening dient te vermelden dat hij lid is van een BTW-eenheid:

- ***“De leden van de BTW-eenheid zijn ten opzichte van de Staat hoofdelijk gehouden tot de voldoening van de BTW, de intresten, de geldboetes en de kosten die opeisbaar zijn ingevolge de handelingen van de leden van de BTW-eenheid(18):***
 - o *Overeenkomstig artikel 25, § 3 K.B. W.Venn. dienen de verplichtingen die niet in de balans voorkomen en die het vermogen, de financiële positie of het resultaat van de vennootschap aanmerkelijk kunnen beïnvloeden, in de toelichting te worden vermeld. Elk lid van de BTW-eenheid dient bijgevolg, gelet op de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de schulden van de BTW-eenheid, **in zijn toelichting te vermelden dat hij lid is van een BTW-eenheid.***
 - o *Indien het bestuursorgaan van een lid van de BTW-eenheid het risico reëel acht dat het lid zal aangesproken worden voor het totale bedrag van de BTW-schuld van de BTW-eenheid dient dit lid deze totale schuld in klasse 0 van het rekeningenstelsel te boeken en in de toelichting van de jaarrekening bij de “Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen” te vermelden.*
 - o *Indien een lid van de BTW-eenheid betrokken raakt in een geschil met de Staat, dienen de andere leden van de BTW-eenheid dit in hun toelichting te vermelden indien hun bestuursorgaan van oordeel is dat er een reële kans bestaat zij zullen aangesproken worden voor de eventuele navordering die hieruit zou kunnen voortvloeien.”*
 - o Daarnaast wordt eveneens melding gemaakt van de te gebruiken (wacht-)rekeningen voor de BTW.

6.2 Organisaties controles

In de praktijk merken we dat specifiek op BTW-eenheden meer en meer wordt gecontroleerd door een speciaal daartoe in het leven geroepen controlecel.

De controles op vlak van BTW zullen gecentraliseerd gebeuren. Alle vennootschappen van de groep vallen onder dezelfde controle en zullen gelijktijdig worden gecontroleerd. De vertegenwoordiger zal de boekhouding van de BTW-eenheid moeten voorleggen.

7 Belangrijke aandachtspunten: Valkuilen

7.1 Duurtijd BTW-eenheid

Een BTW-eenheid moet minimaal tot 31 december van het derde jaar volgend op het jaar van inwerkingtreding BTW-eenheid blijven bestaan. Wordt de BTW-eenheid tijdens deze periode verbroken, dan dient de BTW navent teruggestort te worden voor de niet verstreken jaren van de herzieningstermijn. Een verbreking zou het gevolg kunnen zijn van het wegvallen van de financiële verbondenheid ingevolge een aandelenoverdracht. Optimaal is om de duur van de BTW-eenheid te doen in functie van de herzieningstermijn van bepaalde activa (met minimum duur van bovenstaande).

Voorbeeld:

7.2 Opvolging verbondenheidsvoorwaarden

Op elk moment dient cumulatief te zijn voldaan aan de voorwaarde van financiële, economische en organisatorische verbondenheid opdat de BTW-eenheid kan blijven bestaan. Elke belangrijke wijziging moet worden gecommuniceerd aan de BTW-administratie.

7.3 Onterechte toepassing régime BTW-eenheid

Er is 21% BTW opeisbaar op alle onderlinge transacties die plaats vonden tijdens de onterechte toepassing. Bovendien kan er 20% boete aangerekend worden, evenals interesten.

7.4 Onterecht niet toepassen régime BTW-eenheid.

Bijvoorbeeld i.h.v. verplichte leden; de aangerekende BTW op de onderlinge transacties zijn niet aftrekbaar in hoofde van de ontvangende vennootschap.

7.5 Teruggaaf BTW BTW-eenheid :

Steeds in 606A rekeningnummer opgeven, want praktijk wijst uit dat dit niet steeds wordt geactiveerd door de Administratie. Waardoor de teruggaaf niet kan worden doorgevoerd.

7.6 Timing toetreding van een verplicht lid

Bij oprichting nieuwe vennootschap : onmiddellijk;
Andere gevallen (splitsing, ...) : overeen te komen met de lokale controleur :
1ste van de volgende maand of eventueel zelfs 15de;
Niet onmiddellijk.

7.7 Verkoop van een gebouw binnen de eenheid aan een ander lid van de eenheid

Deze verkoop is niet onderworpen aan BTW (interne handeling), maar is wel onderworpen aan registratierechten.

7.8 BTW op grond : verkoop van een gebouw en grond tegelijkertijd door een zelfde persoon

Een BTW-eenheid wordt door de administratieve beslissing aangemerkt als één persoon. Alhoewel een BTW-eenheid bestaat uit meerdere juridische personen.

8 Conclusie ¹⁰

BTW eenheid is niet enkel een gegeven uit de theorie. 1358 Belgische BTW eenheden werden geregistreerd op 1 februari 2012. Ook al is het voor een Belgische BTW-belastingplichtige geen verplichting om dit te doen. (uitzondering: verplicht lid).

BTW eenheid biedt tal van voordelen; Compensatie van BTW saldo's, geen BTW rekenen op verkopen binnen de BTW eenheid, geen nadelen binnen de BTW eenheid van verschillen in aftrekken, versterken van de Belgische concurrentiekracht ten opzichte van het buitenland,... Maar zoals alles biedt de BTW eenheid ook enkele nadelen, zoals de verplichte lidmaatschappen, de 3-jaar regel beperkt de bewegingsvrijheid, individuele indiening van sommige formaliteiten, zoals de IC-listing,...

Toch is het in veel gevallen een optie dat zeker en vast moet overwogen worden. Telkens opnieuw moet er bekeken worden of de voordelen opwegen tegenover de nadelen. Een administratieve vereenvoudiging zal het nooit worden voor de vennootschappen. Maar vast en zeker in vele gevallen een kostenbesparend element.

De Belgische BTW eenheid heeft een uniek karakter door zijn gespleten persoonlijkheid. Extern kan enkel de belastingadministratie weten van het bestaan van een BTW eenheid, want enkel intern wordt het BTW nummer van de BTW eenheid gebruikt. Uitsluitend in de toelichting van de neergelegde jaarrekening wordt melding gemaakt dat een vennootschap lid is van een BTW eenheid. Dit is even aanpassen voor de werknemers van de vennootschappen binnen een BTW eenheid, maar zeker geen struikelblok.

De BTW eenheid is volop in ontwikkeling. Zowel de wetgever als de belastingplichtigen ontdekken volop de verschillende toepassingsvelden van dit fenomeen.

¹⁰ Bron: KENNETH VYNCKE, BTW-eenheid. Mechelen, Wolters Kluwer Belgium NV, 2009, p.754